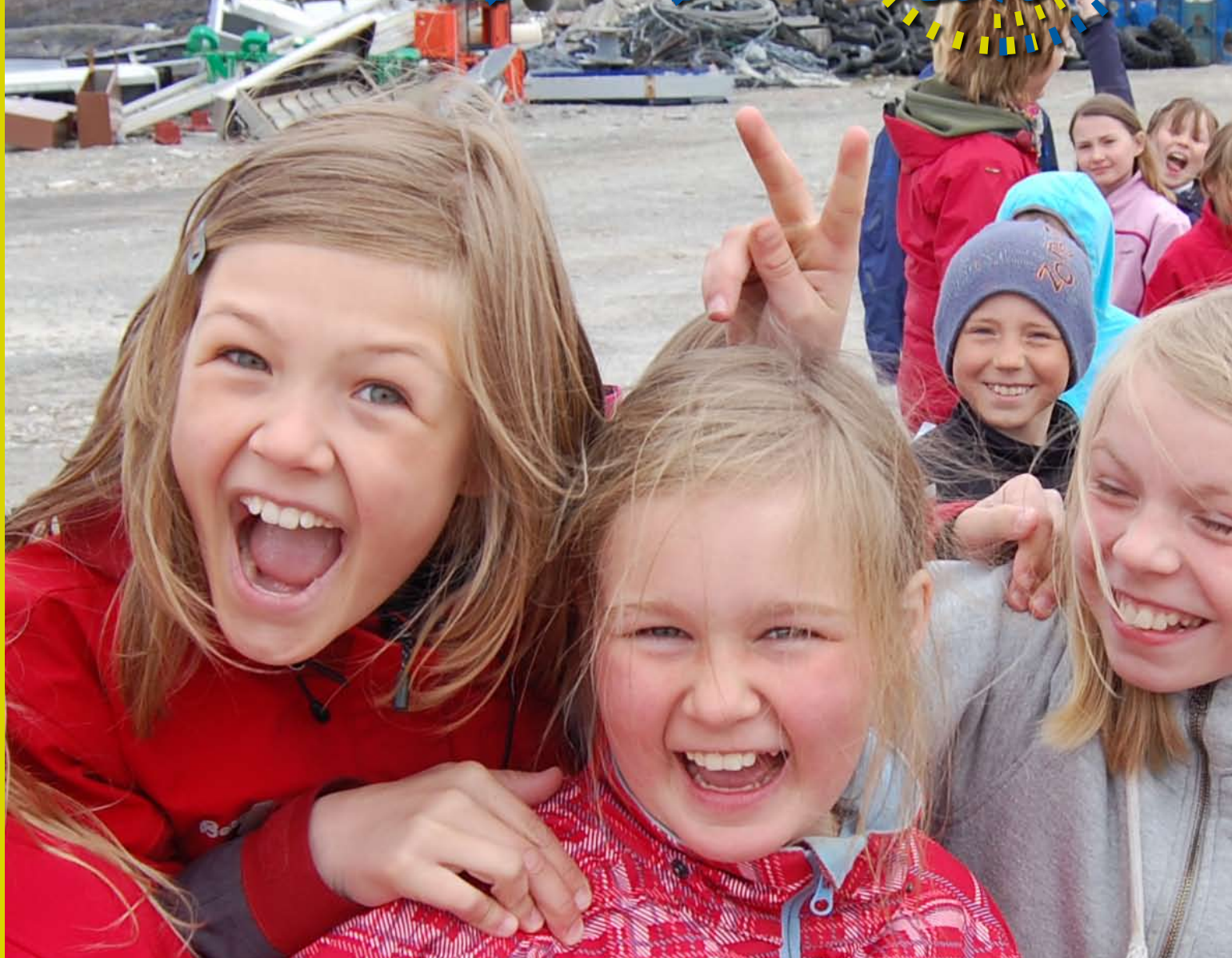

Verdipapiret

Informasjonsavis fra Finnmark Ressursselskap AS
for Hammerfest og Kvalsund kommuner.

2010

«Reduksjon i kostnader»

Vidar Antonsen, Fjordtun Skole.
Se mer side 9

KONTROLL PÅ AVFALLET

Tilrettelegging er viktig for å få avfallshåndtering under kontroll

HVA SKJER MED POSEN?

Hva skjer med posen din når den forlater dunken din?

SPARER 50% PÅ Å SORTERE

ON er er siste tilvekst for utelivet i Hammerfest og sparer 50 % på sortering

Verdipapiret

Informasjonsavis fra Finnmark Ressurselskap AS
for Hammerfest og Kvalsund kommuner.

**Ansvarlig utgiver:
Finnmark**

Ressurselskap AS

Postboks 543, 9615 Hammerfest

Telefon 480 96 600

Faks 784 15991

www.finnress.no

postmottak@finnress.no

I redaksjonen: Ove Røeggen,

Frank Tony Arnesen

Redaktør: Ove Røeggen

Bilder: Frank Tony Arnesen,

Ove Røeggen

Tekst: Ove Røeggen,

Frank Tony Arnesen

Opplag: 5000

Trykk: A-reklame AS

Layout & sats: A-reklame AS

Vi minner om...

I sommer hadde avfallselskapene på nytt en annonsekampanje i FD sammen med Statens Vegvesen. Denne gikk ut på å opplyse om viktigheten med sikring av last for alle typer kjøretøy fra næring og private. Sikrer du lasten din forsvarlig er det bra for både trafikksikkerheten og miljøet. Vi har alle sett at det ramler usikret avfall av kjøretøy, eller vært irritert på hvor stygt det ser ut langs veiene vi ferdes på. Isopor, plast, papp og større ting faller av i humper eller når man kommer opp i fart. Er lasta sikret dårlig er dette årsaken til farlige situasjoner i trafikken og forøpling langs veiene.

Vi tar gjerne mot avfallet ditt på anlegget på Grøtnes, men vær så snill:

**VÆR EN ANSVARLIG
SJÅFØR!
HUSK Å SIKRE LASTA!**

Lederen har ordet

Vi takker for innsatsen med kildesorteringen, men ønsker at flere finner det meningsfylt å ta sitt ansvar slik at større mengder kan leveres til de forskjellige gjenvinningsordninger som vi faktisk kan benytte.

I 2009 ble det innført deponeringsforbud for avfall i Norge og dette er egentlig en ganske radikal reform for å oppnå nasjonale målsettinger for avfallspolitikken. Mye av begrunnelsen er at det finnes sluttbehandlingsløsninger tilstede for alt nedbrytbart avfall, det er bare et spørsmål om å benytte seg av dem.

Og det er det som er kjernen i vår virksomhet i Finnmark Ressurselskap AS. Å få kildesorteringen på et slikt nivå at vi kan viderebefordre alle avfallsfraksjonene til miljøriktige og godkjente sluttbehandlingsløsninger som også gir god økonomi for deg som kunde enten du er en aktør i næringslivet eller privathusholdning.

Da skulle det ikke være så vanskelig å forstå at sluttbehandlere og deres mottaksanlegg ikke ønsker å motta materiale som de ikke kan gjøre noe med i tillegg til den unødvendige transporten frem og tilbake. Jeg vil anmode dere alle om å ofre dette aspektet ved

kildesorteringen en god tanke.

Denne avisa er ment som en kilde til inspirasjon og kunnskap. Vi vil gjerne vise at det går an, og at jobben med kildesortering slett ikke er vanskelig. Mange lurer på hvor de kildesorterte ressurser blir av, og det håper jeg denne avisa kan gi noen svar på. For øvrig henviser jeg til vår hjemmeside som nå er oppdatert med bedre informasjon om det meste som angår kildesortering og gjenvinning av avfall.

Ha det trivelig og sorter med glede.

Arnliot Nilsen
Direktør Finnmark
Ressurselskap AS

Hvorfor 200 kg husholdningsavfall?

Hvorfor kan husholdninger kun levere 200 kg husholdningsavfall gratis pr gang på Grøtnes?

Det er vedtatt av selskapets eierkommuner at det skal være mulig for private å kaste husholdningsavfall gratis på sorteringsanlegget på Grøtnes.

For å forhindre kø og holde en god gjennomstrømming av kunder i sorteringshallen, ble det satt en grense på 200 kg pr levering.

Vi minner om at denne gratisordningen kun gjelder husholdningsavfall (møbler- brennbart avfall- tekstiler matter- sko og liknende)

Det er betalingsplikt for bygg og rivningsavfall og annet avfall som ikke hører inn under husholdningsavfall. Sorter med glede!

Nesten skremmende lett å kildesortere

-Leif-Jørgen Mienna, daglig leder Finnmark kjøtt AS

Finnmark kjøtt AS startet opp kjøttbutikk 15. juni 2009, i de tidligere lokalene til Fiskebutikken på Fuglenes. De begynte med kildesortering fra første dag.

Vi tok kontakt med Finnmark Ressursselskap AS tidlig i vår planleggingsfase for å klargjøre prosessene rundt avfallet. Avfallshåndteringen har betydning for kalkylene våre, som for alle andre. I dialog med Ove Røeggen hos Finnmark Ressursselskap AS, kom vi fram til en løsning for håndteringen av vårt avfall. Leif-Jørgen forteller også om hjelpsomheten og servicen til alle de ansatte hos Finnmark Ressursselskap AS. Det er faktisk likegyldig hvem man tref-

fer på telefonen ettersom alle yter like god service.

Lærdom fra hjemmet

Vi har i mange år sortert avfallet hjemme, og denne erfaringen har vi nok tatt med oss til Finnmark Kjøtt. Vi sorterer først og fremst av miljøhensyn, men det er jo en tilleggsggevinst at vi også sparer penger. Jeg har også stor tro på at kundene oppfatter oss som mer seriøse når vi driver med kildesortering, og at vi da i neste runde øker salget.

Alle skal sortere

Vi er 4 ansatte, og alle skal sortere likt. Det vil si at vi må sørge for at alle ansatte og vikarer får opplæring i hvordan vi sorterer avfallet her på Finnmark Kjøtt. Alle

ansatte tar kildesorteringen seriøst, og jeg tror også at de blir flinkere på hjemmebanen når de blir vant med sortering fra arbeidet.

Minst mulig svinn

Vi sorterer papp, matavfall, glass og metall, og restavfall. Ressursselskapet henter papp, matavfall og restavfallet for oss. Glass og metall kjører vi selv. Vi har forøvrig ikke mye glass og metall. Matavfall er det også minimalt av, vi prøver å få minst mulig svinn på maten, det er jo tross alt maten vi "lever" av.

Avslutningsvis gjentar Leif-Jørgen igjen den gode servicen som alle ansatte på Finnmark Ressursselskap AS yter. Det er bare å løfte av "røret", og de stiller opp på kort varsel.

Visste du at...

...hvis du drikker fra vannflasker går det med 1500 ganger mer energi enn om du slukker tørsten med vann fra springen. Du slipper ut 80 ganger mindre CO₂ ved å kutte ut vannflaskene!

...å produsere en personbil gir ca. 7 tonn CO₂-utslipp – nesten like mye som bilen slipper ut på tre års kjøring.

...halvparten av alt som kastes i Europa, er avfall fra innpakning og emballasje. Hvert år kvitter vi oss med avfall som veier like mye som 4.000 Eiffeltårn.

...hvis 1,1 millioner nordmenn hadde byttet til sparedusj, ville de spart til sammen 550 millioner kilowattimer – nok til å forsyne alle Finnmarks innbyggere med strøm.

...optibag er optisk avfallssystem der husstanden får utdelt avfallsposer av forskjellige farger. Hver avfallstype har sin farge. F.eks. er grønn pose til matavfall, rød pose til papir osv. Når posene er fulle, knytes de med dobbelt knute og kastes i samme dunk. En renovasjonsbil henter avfallet, kjører det til avfallsanlegget.

...brukte lyspærer inneholder bly og sparepærer kvikksølv. Disse skal dermed ikke i restavfallet, men leveres som farlig avfall.

...elektrisk- og elektronisk avfall. Et EE-produkt er et produkt som er avhengig av elektrisk strøm fra strømnett eller batteri for å fungere. Når samme produkt kastes betegnes det som EE-avfall.

...hagetrær, kvist, jord og gress/løv. Jord og gress blir lagt på Grøtnes og hagetrær blir fliset/knust og levert som energifraksjon for varmeanlegg i Sverige.

...i husholdningene brukes det i dag mye lysstoff rør og sparepærer. Dette er spesialavfall og det bør unngås at forbrukerne knuser disse da du utsetter deg selv for fare. Lysstoffrør og sparepærer leveres til forhandler eller til vårt sorteringsanlegg på Grøtnes.

...med farlig avfall (tidligere kalt spesialavfall) i husholdningene mener vi miljøfarlig eller giftige stoffer eller væsker. Farlig avfall er gratis å levere for husholdningene. Vi ber om at farlig avfall leveres til våre miljøstasjoner. Farlig avfall bør leveres i original emballasjen og korker/lokk må være satt godt på.

HAMMERFEST BY
GRUNNLAGT 17. JULI 1789

Roy Skog og Oddgeir Thomassen, henholdsvis formann og HMS-leder hos Hammerfest Entreprenør AS.

"Jeg har ikke møtt noen som ikke vil s

-Oddgeir Thomassen HMS leder Hammerfest Entreprenør AS

Hammerfest Entreprenør AS har siden oppstarten lagt vekt på å bygge opp et KS og HMS-system som fungerer i praksis. Dette innebærer også avfallshåndteringen. Systemet er gjennomgått og kontrollert av byggeherre og Arbeidstilsynet i forbindelse med byggingen og rehabiliteringen av Fjordtun Skole uten anmerking. Nå er Fjordtun Skole ferdig og Hammerfest Entreprenør AS holder nå på med rehabiliteringen av Hammerfest Rådhus.

4 VERDIPAPIRET 2010

Oddgeir Thomassen som er HMS leder forteller Verdipapiret litt om hvordan Hammerfest Entreprenør AS planlegger og utfører avfallshåndteringen.

Det er forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), den såkalte §15 som avgjør og bestemmer hvordan, og hvorfor vi skal behandle avfallet vårt, sier Oddgeir.

"§ 15-1. Formålet med bestemmelsene i dette kapitlet er å fremme en miljømessig og samfunnsøkonomisk forsvarlig håndtering av avfall fra bygge- og rivingsvirksomhet, samt forebygge ulovlig disponering av slikt avfall."

Kommunen, som er vårt kontrollorgan, forlanger en sluttattest med dokumentasjon på våre prosjekter. Når det gjelder avfallet, har vi i tilbud og søknadsprosesser før byggestart estimert hva slags avfall vi har og hvor mye vi forventer. Samt hvem som skal ta imot avfallet fra oss, altså en avfallsplan. Dette skal igjen vises i sluttattesten med dokumentasjon fra avfallsselskapet.

Planlegging

Det er viktig med planlegging og tilrettelegging for at vi skal få avfallshåndteringen under kontroll. Da er det viktig at vi planlegger

på plassen, og at vi har et godt samarbeid med avfallsanlegget. Finnmark Ressursselskap AS har nå ordnet det slik at vi har kontoer for de forskjellige prosjektene. Dette gjør det lettere for oss å ha kontroll på avfallsregnskapet for de enkelte prosjektene. Dette fikkset Finnmark Ressursselskap AS fort etter at vi tok en telefon. Jeg kan ikke få sagt det ofte nok, men god dialog er viktig for å få til HMS arbeidet. Og god dialog har vi med Finnmark Ressursselskap AS, sier Oddgeir.

Alle vil sortere

Jeg har ennå ikke møtt noen som

Sortere"

ikke vil sortere. Men som sagt tidligere må det være lagt til rette for at man skal sortere. Se bare på de forskjellige konteinerne som vi har stående rundt på prosjektene. De er godt merket slik at alle skal kunne se hva som skal i hver enkelt konteiner. Man skal kunne se skiltet på konteinerne fra bakkenivå eller for eksempel fra taket.

Kommer aldri i mål

Dette med HMS og avfallshåndtering er en kontinuerlig prosess. Vi vil nok aldri komme helt i mål, der vi på en måte kan sette to streker under svaret. Vi må hele

Godt merkede konteinerer er viktig for at sorteringsarbeidet skal fungere.

Merkingen skal kunne leses fra flere vinkler.

tiden strekke oss litt lenger, og da er det viktig med en "gullrot" å strekke seg etter. For oss er dette et "renere" bygg, en mindre regning fra Finnmark Ressursselskap AS, og ikke minst at vi har ansvaret for våre ansatte. Det er viktig for oss at de ansatte kan dra hjem etter endt arbeidsdag uten skader. Derfor er det viktig at man tar dette på alvor og er, sier Oddgeir.

Egen HMS leder

Hammerfest Entreprenør har tatt tak i forskriften og begynt å jobbe med å tilpasse produksjonen etter denne. De har blant annet ansatt egen HMS leder i selskapet. "Vi jobber kontinuerlig med avfallshåndtering som er en del av HMS arbeidet. Når dette blir lovpålagt en gang i framtiden, så er vi godt i gang", avslutter Oddgeir.

Kun 5 typer avfall

Returpunktene rundt om i Hammerfest og Kvalsund finansieres gjennom renovasjonsavgiften for husholdning. Altså er det du og jeg som betaler for denne tjenesten. Ordningen skal kun brukes av husholdningsabbonenter!

Returpunktene brukes av de fleste, og det ble levert over 300 tonn på disse i 2009.

5 ting på returpunkt

(fraksjoner) som kan leveres på returpunkt:

- Papp/ kartong
- Brennbart
- Glass/metallemballasje fra mat
- Hård/myk plast
- Drikkekartong

Folk er flinke å bruke returpunktene, men noen få ødelegger for andre. Returpunktet ved Bybo måtte tilslutt fjernes på grunn av forsøpling, noe seriøse brukerne synes var trist. Hammerfest Kommune ser nå på hvilke sanksjonsmuligheter de har i de tilfeller der man vet hvem som kastet avfallet.

I dunken skal det aldri være annet enn **røde, grønne** og hvite poser! Vil du vite hva som egentlig skjer med dine poser?

Oj, her var både den grønne og den røde posen i benken full. Da gjelder det å knyte dobbel knute før vi bærer dem i dunken.

I den røde posen skal det bare være brennbart avfall. Er du usikker på hva som er hva, sjekk finnress.no

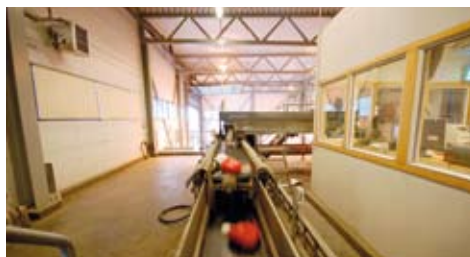
Nå er jobben din over. Nå overtar Eilif og "Guttan på Ladden". For de fleste betyr det at dunken din tømmes annen hver uke. Renovasjonsbilene tømmer dunken og frakter avfallet til gjenvinningsanlegget på Grønes. Har du dobbel knute holder avfallet seg inni posen. Posene som hentes hos deg blir ikke komprimert i renovasjonsbilen. Bilen tømmes før halv kapasitet er oppnådd for å ikke skade eller klemme posene.

Vel framme på Grønes tømmes alle posene over i store containere.

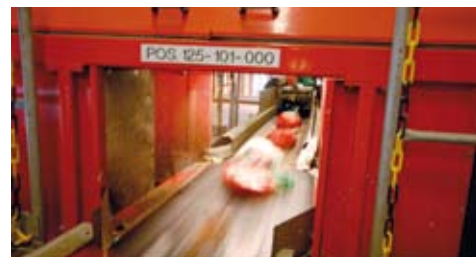
Flere ganger i uken kjører Sjøgrens trailere posene videre til sorteringsanlegget i Alta.

Ved dette båndet står det såkalte avslagere som "leser" av fargene på posene. Avslagerne leser fargene rød og grønn og skyver posene i rett container. De hvite posene passerer leserne. Det er derfor viktig at man vranger poser med tekst slik at avslagerne ikke leser feil farge. F.eks kan en uvrent Grønn Coop pose tas for å være en matavfallspose fordi denne teksten er grønn.

Finmark Ressursselskap
www.finnress.no
Telefon 480 96600

Det går fort unna på transportbandet som sorterer 5 tonn i timen. Når posene kjøres gjennom anlegget sorteres de røde og grønne ut for videre behandling, mens restavfallet legges på fyllinga i Alta.

Hele prosessen er datastyrt og fra kontrollrommet har man full oversikt over det som skjer.

Framme i Alta leveres posene til Vefas optiba-anlegg på Stengelsmoen. Posene sorteres ved hjelp av kamera, derav navnet optibag.

GRØNN POSE

Grønne poser venter på å fraktes videre til gjenvinning i Skibotn.

Grønnposene er ankommet Skibotn.

Grønne poser males opp og blandes med treflis og sand.

1. fase i komposteringen, matavfall på senger av flis i tre måneder.

Komposten legges til modning i 12 måneder. Når året er omme blandes den med 60% sand, og vips næringsrik plenjord klar til bruk.

RØD POSE

Røde poser ankommer brikettanlegget på Klubben i Billefjord.

Posene og annet brennbart lastes over i det moderne brikettanlegget der det finsorteres og kvernes.

Metall og annet uønsket fjernes nøye i prosessen.

Etter at alt det brennbare er finkvernet, presses massen til "pølser".

Ferdige briketter transporteres ut fra anlegget, klar til bruk i varmeanlegg.

Her er en varmestasjon en vakker vintertid. Selv om man ikke ser røyk fra pipa, så er anlegget i drift. Tilsvarende varmestasjoner står i Lakselv, Alta og Karasjok. Herfra kommer vannbåren varme som varmer opp kommunale bygg, skoler, noen næringsbygg og ikke minst Sametinget.

Mindre søppel på 1-2-3

Søppelmengden øker år for år, men hvordan kan du bidra til å redusere avfallsmengden?

her er sju grønne tips:

- Kjøp brukt
- Kjøp kvalitet
- Bruk tøyposer ikke plastposer
- Si nei takk til uadressert reklame
- Protester mot unødvendig emballasje
- Ikke bruk engangsprodukter
- Kildesorter og lever til gjenvinning

Vi vil ha posene dine!

Dunker og containere for husholdningsavfall som kalles "optibag" i Hammerfest og Kvalsund kommuner skal kun inneholde følgende:

- Røde poser for brennbart avfall
 - Grønne poser for matavfall
 - Hvite eller vregnte handlepøser for restavfall
- Har du løst avfall i dunken din som pizzaesker, hundepøser, flasker og liknende gjør dette at vi ikke kan tømme den for deg.

Posene blir sortert maskinelt hos Vefas i Alta, og løst avfall sammen med posene ødelegger sorteringssprosessen.

Hjelp oss å levere et godt produkt for miljøet! Sorter med glede.

Vi sparer 50% på å sortere

-Vivi-Ann Sneve

I November 2009 åpnet ON dørene. ON er siste tilvekst på utelivsfronten i Hammerfest. Med lunsjkafé på formiddagen, tapas-spiseri på kvelden og rock n' roll bar i de sene nattetimer, er dette et etterlengtet tilbud for mange.

ON startet med kildesortering fra første dag. Bakgrunnen var at en av de tilsatte hadde erfaring fra en tidligere jobb hvor de hadde begynt med kildesortering. Denne bedriften hadde spart inn ca 50% på avfalls regningene etter at de begynte å sortere avfallet. Dette kan vi regne om til 1 ca månedslønn.

En tydelig miljøprofil antar jeg vil

bidra til å øke salget. Dette på grunn av at kildesortering er veldig "inn i tiden", og spesielt de unge er opptatt av dette, sier Vivi-Ann.

Rutiner

Det er ikke vanskelig, eller mye arbeid å sortere så lenge man har rutiner for dette. Selv for oss som har "byens minste kjøkken" er det fint mulig å få til, Fordelen vår er nok at vi tok avfallshåndtering med i planleggingen allerede på et tidlig stadium i prosessen.

Plukking i containere

Det var ikke alle ansatte som var like nøye med sorteringen til å begynne med. Men det ble fort slutt på slurv, når man selv måtte plukke ut feilsortert avfall fra containerne.

Det blir ikke restavfall når man sorterer, Finnmark Ressurselskap AS henter alt avfallet vårt. Vi sorterer papp, brennbart, glass og metall, og matavfall. Det blir ikke restavfall hos oss når vi sorterer avfallet på denne måten.

Positive tilbakemeldinger

Finnmark Ressurselskap AS gir ikke bare god service, de gir også konstruktive og positive tilbakemeldinger. Alle ansatte inne på Grøtnes følger opp henvendelser, og gir god service. Gutta på bilene er alltid blide og hyggelige sier Vivi-Ann til slutt, før vi tar en liten runde og ser på hvordan ON sorterer avfallet sitt. Å ja, ON har antageligvis byens minste kjøkken.

Hvordan går det med Fjordtun Skole?

Vidar Antonsen (avfallspresident ved Fjordtun skole) er fornøyd med avfallshåndteringen ved skolen.

Vi har gått til innkjøp av solide "rack" for kildesortering i samme styrke og kvalitet som kontormøbler, noe som gjør at avfallsbehandling en lett tilgjengelig på de viktigste stedene på skolen.

Dette for å tilrettelegge for at det skal være lett å kildesortere. Hos oss er det bare mulig å kaste brennbart avfall på klasserommene. Matavfall oppstår bare i kantinereområdet, og der har vi stativ for

grønn pose.

Elevene er vant til dette nå, men det er alltid noen råtne egg i kurven. Vi jobber med å opplyse elevene om reglene i vår kommune, men dette er noe som vi klart skal repetere oftere. Det er viktig at vi i kantina vår gjør det likt som i hjemme med kildesorteringen.

Skolen sorterer ut papp, brennbart, mat og til slutt restavfall. Fra 2008 og fram til nå har skolen gått ned over 40% i avfallskostnader pga. kildesorteringen, noe vi selvsagt er meget fornøyd med, sier Antonsen.

Breilia skole har det meste under kontroll

Etter at renoveringen av skolen var over, bestemte ledelsen at korrekt avfallsbehandling skulle gjennomføres.

Rektor Geir Bjørkly sier at skolen har vært i en unntakstilstand i byggeperioden, men at det etter en innkjøringperiode har ordnet seg med de nye rutine for avfallsbehandling.

Skolen gikk til innkjøp av beholdere for kildesortering i tre fraksjoner, altså mat, brennbart og restavfall. (grønne, røde og hvit/vrengt handlepose), som ble satt ut på klasserom, fellesareal og kantine.

Samarbeid mellom lærere, elever, reholdere og vaktmestere gjorde at

innføringen av sortering ikke bød på større problemer. Skolen har også hatt jevnlig kontakt med Ressursselskapet som har bidratt med informasjon og tips.

Skolen har egne containere for matavfall, papp, brennbart, glass/metallemballasje og restavfall.

Steinar Bendixen forteller at de fleste elevene på ungdomsskolen er flinke å sortere, men det er alltid noen som ikke bryr seg.

At skolen har et godt system som speiler husholdningsrenovasjon i Hammerfest og Kvalsund gjør også at mange tar med seg de gode vanene hjem, noe Finnmark Ressursselskap AS

ser meget positivt på.

Når norske myndigheter bestemte at alt nedbrytbart avfall skulle ut av restavfallet, var det bare å komme i gang og nå er alt under kontroll, sier Bendixen. Han sier også at det nye avfallsrommet ute i skolegården er muligens det viktigste hjelpemiddelet. Å kunne ha de forskjellige containerne i eget tørt rom med fjernstyrt åpning av porten, har gjort at hele prosjektet har gått på skinner og renovatørene slipper til akkurat når de vil. Perfekt!!

Rektor Bjørkly legger til at det har aldri vært lettere å få oversikt over skolens avfall etter at sorteringen kom i gang, samt at skolens utgifter på renovasjon har gått ned med 20 %.

Hva er brennbart avfall?

Reglene for avfallsbehandling er forskjellige i kommunene rundt om i Norge avhengig av anlegget avfallet leveres til.

Kvalsund og Hammerfest leverer sitt brennbare avfall til Finnmark Miljøvarme i Porsanger.

Trevirke, klær, tekstiler, mat og isopor er noen av de tingene vi ikke kan ha sammen med brennbart avfall.

Her er noen tips for å gi en pekepinn på hva som menes med brennbart avfall i våre kommuner:

- Aviser og ukeblader
- Konvolutter
- Reklame
- Bøker
- Sjøkoladepapir
- Julepapir
- Plastbeger fra smør og nugatti
- Annen påleggsemballasje
- Eggkartong
- Matpapir
- Chipsposer
- Tørkepapir
- Servietter
- Rømmebeger
- Emballasje fra rekesalat og lignende
- Plastemballasje fra matvarer

Sjekk sorteringsveileder fra A til Å på www.finnress.no, eller www.sortere.no for mer informasjon om kildesortering.

“Det er synd at det ikke er pant på alt av flasker, slike tomflasker fra bla importøl går rett i avfallet. Men heldigvis er det gjenbruk på glass” sier Cato Eriksen.

Jeg liker tanken på at avfallet blir brukt igjen

-Cato Eriksen avfallssjefs redrum

Redrum, med Cato Eriksen i spissen begynte med kildesortering av avfallet rett før Hammerfest dagene 2009.

Jeg hadde fra tidligere år sett at avfallet ble uhandterlig pga store mengder avfall rundt Hammerfest dagene. Derfor tok jeg kontakt med Ove Røeggen ved Finnmark Ressursselskap AS for å komme fram til en løsning på avfallshåndtering som kunne passe for oss, sier Cato Eriksen til Verdipapiret.

Løsningen ble at vi sorterer glass og metall, papp, matavfall og restavfall som i stor grad er plast. Det jeg ser er at vi kanskje kunne vært flinkere til å sortere ut plasten for seg selv. Jeg liker tanken på at avfallet vårt blir gjenbrukt. Det være seg som energi, i form av varme eller resirkulering for gjenbruk. Tenk at glasset som vi kaster blir brukt til bygningsmateriell!

Det krever ikke mye arbeid å sortere, men det krever at alle ansatte har en forståelse for at sortering er viktig. Dette har ikke vært noe problem hos oss. De ansatte er kanskje også blir flinkere til å sortere hjemme når de er vant til dette fra redrum?! Det er jo tross alt nærmere 30 personer som er ansatt hos oss i forskjellige stillinger, følger Cato opp.

Unødvendig emballasje

Vi er nødt til å redusere avfallsmengden som vi produserer. Det er unødvendig mye emballasje på mye av varene som vi handler i butikkene. Ikke bare klima men miljøet er også viktig for oss. Det ville jo ikke bli noe trivelig hvis søppelbergene vokste ut av kontroll.

God service

Finnmark Ressursselskap AS har en fin samling av flotte mennesker som er hjelpsom og som yter god

service. Det er bare å løfte av røret og ringe, så kommer de ganske så umiddelbart. Men hvis jeg får lov å komme med kritikk, så er det at jeg skulle ønsket meg flere miljøstasjoner i Hammerfest. Jeg tror det er enklere for befolkningen å sortere hvis vi har flere og mer synelige miljøstasjoner. Jeg håper også at alle tenker over hvor mye avfall vi produserer, og at alle dermed blir med på “dugnaden” for å redusere avfallet, avslutter Cato Eriksen.

Familien Dybvik i Kvalsund sorterer alt

**Pappa Kenneth Dybvik
Mamma Helene Annie Dybvik
Sjarmør Noah (9 mnd)**

Kenneth Dybvik jobber på HRS Elektrogjenvinning Nord Norge og er på grunn av jobben meget bevisst på kildesortering.

I familiens kjøkkenbenk er det tilrettelagt for å følge reglene i Kvalsund Kommune.

"Enkelt" sier pappa Kenneth. Vi har bodd i Tromsø også, og der var reglene litt annerledes men vi sorterte selvfølgelig der også.

Aller først tar vi ut brennbart, mat og restavfall. Deretter er det glass/metalleballasje, batteri, lysrør og lyspærer. Det hadde vært bra med et returstativ for lysrør, lyspærer og batteri på butikken i Kvalsund. Nå tar jeg dette med på jobb siden jeg har mulighet til det, sier han.

Familien syns det er best å ha dunken oppe ved huset og tar dunken ned til veien på tømmedagen. Ikkeno problem, sier Kenneth. Han vurderer å lage en liten rampe å ha dunken i nede

ved veien for å slippe å ta dunken opp og ned til huset, men det får bli et sommerprosjekt ler han.

I Kvalsund er reglene for avfall de samme som i Hammerfest og vi har samme type returpunkt også. På returpunkt kaster vi papp, plast, brennbart og glass/metalleballasje.

Dunken vår hjemme kan bli full før tia og da er det høvelig å kunne kaste noen røde poser med brennbart på returpunktet. Vi ønsker oss derimot bedre kapasitet på returpunktet i Kvalsund da det blir

fort fullt.

Helene vurderte tøybleier til Noah da han kom til verden, et opplegg som kjapt fikk en knekk. Hun sier at familien bruker mye vrengte poser for restavfall på grunn av Noah på 9 mnd, og lurer på om det er noen plass man kan skaffe slike? Jeg tenker på poseforbruket for restavfall til de som har 3-4 unger. Hvordan får de poser nok? En handlepose på butikk koster jo nesten en krone.

Familien syns at folk skal følge de enkle reglene som gjelder i deres kommune. Det er jo så enkelt!

I kjøkkenbenken til familien Dybvik er det orden.

Viktige miljøforbedringer

Fra 1. juli 2009 ble det forbudt å deponere biologisk nedbrytbart avfall for alle i Norge.

Fra 1. juli 2009 ble det forbudt å deponere biologisk nedbrytbart avfall i Norge. Det vil si at matrester, papir, treverk osv skal gjenvinnes. Ved å hindre at avfall blir deponert, vil forbudet bidra til økt gjenvinning av avfall.

Avfall som ellers ville blitt lagt på søppelfyllinga skal nå gå til ulike alternative behandlingsformer, som materialgjenvinning, forbrenning med energiutnyttelse og biologisk behandling.

Å legge på deponi betyr å legge på søppelfylling.

SFT anslår at forbudet og bedret miljøstandard ved deponiene vil redusere utslippene av miljøgifter og næringsstoffer fra deponier med 35-40 prosent.

Dette er viktige miljøforbedringer både lokalt og nasjonalt.

Røde og grønne poser

Røde og grønne poser til kildesortering - det får du hos oss. For å gjøre det lettest mulig for alle å skaffe poser, har vi flere måter å gjøre dette på.

Her er de fire mulighetene du har:

1. Hente i butikken
 - Rema 1000 Hammerfest
 - Spar Mathus
 - Coop Kvalsund
 - Rema 1000 Storsvingen
 - Masterelv Handel, Kokelv
 - Coop Mega
 - Coop Prix
 - Joker Hammerfest

2. Hente på servicekontoret.

3. Hos renovatørene
 - knyt rød eller grønn pose på dunken.

4. På Grøtnes
 - stikk innom å hent selv.

Den viktigste jobben i byen - sammen med deg!

Tips!

På www.finnress.no finner du sorteringsveileder på flere språk?

- arabisk
- russisk
- somalisk
- engelsk
- thai

BRENNBART i røde poser

Noen eksempler: Brevpapir, konvolutter, aviser, ukeblader, bøker, reklamepapir, brevordnere, mapper, kataloger, pakkepapir, tørkepapir, matpapir, chipsposer, plastemballasje fra matvarer, emballasjekartong, smør- og margarinemballasje, julepapir, tobakksposer, yoghurtbeger, engangskaffekopper, påleggsemballasje, papirtallerkener, osv.

OBS! Tekstiler, skotøy og trevirke hører ikke inn under brennbart avfall.

MATAV FALL i grønne poser

Noen eksempler: Middagsrester, brød- og kakerester, påleggsrester, frukt, grønnsaker, bein, eggesskall, potteplanter, fiskeslo, skaldyrester, kaffefilter, kaffegrut, teposer, osv.

OBS! Væsker av saus og supper siles av og skylles i avløpet.

Husk
dobbel knute!

RESTAVFALL (vrengte handleposer)

Noen eksempler: Klær/tekstiler, skotøy, hansker, truseinnlegg, sanitetsbind, bleier, gummiartikler, skumgummi, isopor, hardplast, porselen, keramikk, pensler, tusjer, pennner, lærartikler, sigarettneiper, aluminiumsfolie, avkjølt aske, osv.

OBS! Restavfall er kun avfall som ikke kan gjenvinnes, komposteres eller brennes.

På våre nettsider finnress.no finner du all info om Finnmark Ressursselskap og avfallshåndtering i Hammerfest og Kvalsund.

Finnmark
Ressursselskap
www.finnress.no
Telefon 480 96600